

Biblioteca Valenciana

31000005092120

Biblioteca

Carreres

S. XVIII

1196 (1-2)

vol. (act.)

XVIII/1196(1)

COLOQUI NOU SOBRE LA BOLA,

COMPOST

PER LO CHERMÀ DE CANELLES,
Fill de Sento el Escolà.

PRIMERA PART.

SAgrát cómo está el inquénio !
 capte greu está bolat !
 En altre temps se tenia
 per tonto , si algú pensás
 podia bolar un Burro ;
 mes este es altre mon ya ;
 bolen homens , bolen dones ,
 bolen gosos , bolen gats ,
 ya bolen tots , grans , y chics ,
 y hasta à mí tinc por , bolant ,
 no em fasen pasar dels nubols ,
 ans de morirme : quin llam !
 No parle en chansa , caferro ,
 que soc home molt formal ,
 lo que dic es lo Evanquélio ,
 sens afechir ni llevar ;
 oixquen lo que em succuí ,
 y vorán si es veritat .

Yo men vach vindre à Valencia
 hu de estos dies pasats ,
 à fer una neglichencia
 secreta , y aní à parar
 à casa de un amic meu ,
 y al punt que em va veure entrat ,
 digué , ballant en un peu :
 Amic , vosté també sab
 la gran funció de la *Bola* ,
 que hui es tira ? Cap sagrat !
 Yo que vach entendre bomba ,
 pensí estar en Chibraltár ;
 y fent de por mil botiches ,
 li diguí tot tremolant :
 Señor , yo men vach de así ,
 porque no em vullc exposár
 à que en un caixco de bomba
 em fasen saltar lo cap .

Qui.

Quina bomba, ò quin dimoni?
em respongué tot unflát,
bola d.c, so molt Betsayda,
si vosté encara no sab
à quina terra ha vingút:
Asi ya home que bolant
el farà, mes que no vullga,
pasar à Alchér en un quart.
Que vacha ell en mil dimonis!
li diguí tot espantát:
Pichor está asó que estava,
vosté es vol de mi burlar?
No se asuste, em respongué:
à les tres sen pot anár
al Azút esta vesprada,
que en forma es divertirá;
lo que yo li he dit es chansa,
pero es fixo que hui ya
la diversió de la Bola,
que es en suma fer bolar
per layre una Bola plena
de un cert fum, ò material,
y no es pense que es falória,
que aixina com qui no hu fá,
sol anár ella asoletes
una llehua en un instant;
y en Fransa encara han fet mes,
pues de la Bola penchats
en una embarcasió els homens
han aplegát à bolar.
Llam de Deu! diguí yo entonces,
al cabró que te enconá;
que bole el lladre que vullga,
que yo peus tinc pera anár,
y ara despues que sé aixó,
ya no vullc azút ni asát.

Compare, em digué, vosté
no es tinga que acobardár,
que à la varana del Riu
ni un fil li poden tocar:
Si té por de anar asoles,
sen vindrá en mi, y sacabát,
que yo tinc de entrar en lort,
ahon la Bola es tirará.
Y si ens agafen en lort,
diguí, vosté qué farà?
Carás, qué Matheu femella!
em digué tot estufát,
home mes plé de caguetes
en ma vida le tratát.
O quedes, ò vingasen,
ò tórnesen à marchar
à sa terra altra vegada,
que asoles també sé anár,
y entenga, que em pensí ferli
molta mersé, so galán.
Dient y fent sen anaba;
yo vehént lo choc mal parát,
prenguí les de Villa-Diego,
y radere vach pegar.
Li pasá un poc la borina,
vehént que ya anaba; sagrát,
quant entre veros, no veros,
al hort varem aplegar.
Quina broma havia allí!
Em pensí eixirne ofegát,
per lo gran motí de chent
que fora estava esperant.
La porta estava tancada,
y no mes de quant en quant
obrien un postiguét,
comensant tots à cridar.

Lu dia : yo so Don Pedro;
laltre : à mi , Señor Don Blás;
laltre : yo soy emb'ado
de la casa que usté sab.
Este tot eren sarpades
als sombreros de dabant,
aquell tombollons , espentes,
y tots estaben suant;
alló era un *adolivit*;
perque al cap de molts grapats
no entraba mes que hu que altre
amic del Porter : Qué tal?
Era gran la diversió?
Quánts Babiectos ya , carám!
Em pensí que era yo asoles,
pero me he desengañát,
perque encara ho son molt mes
els que es quedaben cridant:
De éstos el únic consuelo,
no haventlos deixát entrar,
era rahonar entre ells;
el hu dia : *es cosa gran*;
laltre dia : *es la embinció*
mes util que sa encontrát;
laltre dia : *cómo pueden*,
introduciéndole el gat,
hacer que vaya tan lecos
una Bola ; cap sagrát,
quant es chirá un Don Vintungles,
vestit à lo militar,
y li diu : *mire usté , amigo*,
eso quiere habilitat,
porque dentro la quitára
se introduce el material;
él alli dentro fomenta,
y sube por el canal;

pero no puedo explicarlo,
si usté no lo vé tal qual,
porque aunque yo se lo explique,
en dichù se quedará.
En asó tornen à obrir;
qué apretons y qué grapats!
Volgué Deu , que per fi vera
el Porter al meu companñ;
usté es de los escoquidos,
li digué , *puede usté entrar*.
Casi nos feren parir,
mes per fi varem llograr
quedar amples ya , y en lort
luego que ens varen ficár,
llam , quin infern de peluques!
Quins caps tan abolotáts!
Quánts bultos de Madametes!
Qué paséo amunt y aball!
Yo que em viu de tanta mona
cercát darrere y dabant,
em quedí fet un Panóli,
aturdit y atolondriát,
de veure quántes filoses
la Bola estaben plorant:
Pues els pobréts Pisaverdes!
qué tiesos , y arrufaldats
anaben al costat de elles!
Vaya aixó deixémo estár:
Yo pues rodant com un home,
pasacalle amunt y aball,
apleguí à veure la bufa,
ò Bola , que dihuen ya,
que entre uns quants galavardeus
la estaben apresada unflant.
Allí viu com un setiill
de posár oli , y dabant

havia un llibrell en aygua,
y uns canóns entortillats,
hu de ells ixia de dins
laygua, que bullia à galls;
pareixia la perola.

Cap de lleu agranollát!

Yo que em viu tant de embeleco,
y à tots per alli torbats,
volguí dirli à un so Peluca:
cóm se diu aixó, Paysá?

perque pareix la perola,
quant lo capell va dansant;
y em respongué: *esto se llama*
la gran Máquina del Gas.

Catarrocha descuberta,
meñs hu entenc ara que abans,
diguí, y ell, chirant les veles,
en los altres sachuntá.

Lu dia: *se hace muy tarde;*
laltre: *mes no sunflará;*
ya es té asoles, dia laltre;
laltre: *ya puede bolar.*

Señor, *la tarde se gasta,*
saitá un señor Melitár,
si ustés no la dexan ir,
aun nos apedrearán.

La varana de la Azút
estaba tota tibant
de Llauradors, y Persones,
que el fi estaben esperánt;
quins chiulits y quina bulla!

Lu dia: *deixeula anár;*
laltre cridaba: *Guilopos,*
unfleula à pets, galapans;
embustersos, dia un altre,
poseume darrère el nas,
y voréu com sunfla apres
una Bola sense Gas.

Els per por, ò qué sé yo
per qué, la varen nugár,
tallantla per baix del nuc,
y sense acabar de unflár,
marchá el diable (Chesús credo)
de la Bola, en un instant,
que encara en meñs de un mamento
ya no es podia atinár,
y ens deixà à tots papant mosques,
y entre els nubols se ficá.
Dequémos aqui el asunto,
que estic cloixit de parlár,
y en la segon Part vorém
esta festa en qué pará.

FI DE LA PRIMERA PART.

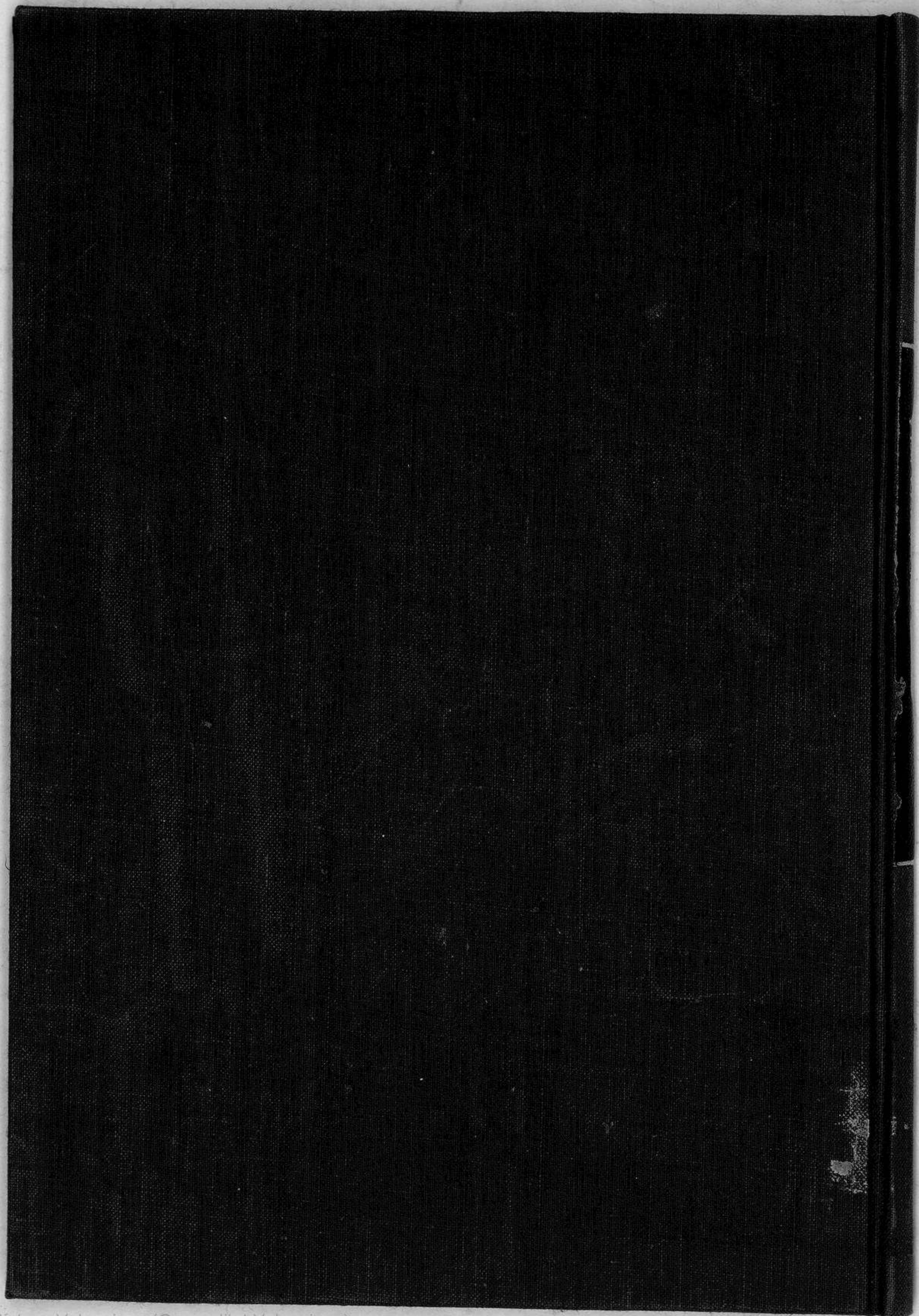

250 plan

GHOOUI NOU SOBBRE LA BOILA